

Handläggare: Anders Häregård
Telefon: 08-508 25 055

Till
Socialnämnden

Justering av avgifter för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar för sin del att godkänna förslaget till nya avgifter.
2. Ärendet överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.

Gillis Hammar
Förvaltningsdirektör

Leif Fransson
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår att avgifterna för tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen höjs. De tre huvudsakliga skälen för detta är att alkohollagen ändrats, att arbetsmiljön på tillståndsenheten behöver förbättras och att förvaltningen bättre vill kunna möta kundernas krav på service. Förändringen föreslås träda ikraft från och med 1 januari 2012.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Socialförvaltningens administrativa avdelning.

Bakgrund

Det är en uppgift för socialförvaltningen att utreda och föreslå beslut om serverings-tillstånd för restauranger i staden. Stöd för avgiftsuttag föreligger i Alkohollagen. Avgifternas storlek ska följa den så kallade självkostnadsprincipen, dvs avgifterna som tas ut ska motsvara den kostnad staden har för arbetet. Den senaste justeringen av avgifterna gjordes år 2007.

Det finns huvudsakligen tre skäl att se över avgifterna för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen. För det första har alkohollagen ändrats från den 1 januari 2011 (prop 2009/10:125, En ny alkohollag). En del av förändringarna i lagen innebär att det skapats möjlighet att ge nya typer av tillstånd som till exempel stadigvarande tillstånd för slutet sällskap för cateringföretag, tillstånd för provsmakning vid t ex vinmässor och liknande, samt tillstånd för gemensam serveringsyta för flera tillståndshavare m m. För dessa nya ärendekategorier måste en avgift fastställas.

För det andra är arbetsbelastningen för tillståndsenhetens personal fortsatt stor. Under de första fem månaderna 2011 har det till följd av ändringen i alkohollagen kommit in lika många ansökningar om nya tillstånd som det normalt gör på ett år (ett hundratal). Då tillståndsenheten redan har en hög produktion av ärenden är utrymmet för ytterligare rationaliseringar i processerna begränsat. Det enda rimliga sättet att komma tillrätta med den alltför höga arbetsbelastningen är att bli fler som utför arbetet.

För det tredje ökar kraven på service från tillståndsenhetens kunder allt mer. Konkurrenten i restaurangbranschen är hård. Att starta upp en restaurang kräver en stor investering, och lokalhyrorna i attraktiva lägen är höga. Det innebär att varje dag som en restaurang är stängd på grund av att serveringstillståndet inte blivit klart medför uteblivna intäkter för krögaren, ofta kan det röra sig om tiotusentals kronor per dag. Genom ett antal kvalitetshöjande åtgärder (se vidare nedan) kan servicenivån i handläggningen ökas. En något dyrare avgift för ansökan kan alltså vara en bra affär för kunderna om det leder till att restaurangen kan öppna tidigare än annars.

Statens folkhälsoinstitut har vidare i sina anvisningar angett cirka 100 tillstånd per handläggare som en lämplig dimensionering av antalet handläggare. För att nå denna nivå skulle nuvarande personaluppsättning behöva utökas med fem handläggartjänster.

Förvaltningens förslag

För närvarande finns vid socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet tolv handläggare, en assistent, en registrator, en samordnare och en enhetschef. Antalet gällande tillstånd är cirka 1700, vilket innebär att man då alla tjänster är bemannade har drygt 140 tillstånd per handläggare. I praktiken är det dock svårt att upprätthålla bemanningen, eftersom det är

en inskolningstid på cirka ett halvår för en ny handläggare. Det innebär att vikariat vid föräldraledigheter och sjukdom är svåra att fylla, så vissa perioder är antalet gällande tillstånd per handläggare i tjänst betydligt fler.

Tillståndsenheten drivs som en resultatenhet och har inga anslag från stadens budget. Då verksamheten vid tillståndsenheten helt och hållet finansieras med avgifter är en avgiftsjustering enda möjligheten att skapa de resurser som behövs.

Avgifter tas ut dels för ansökningar, dels för den tillsyn som utförs. Cirka 70 procent av tillståndsenhetens intäkter kommer för närvarande från tillsynsavgifterna.

Ansökningsavgifter

Ansökningsavgiften ska täcka kostnaden för handläggning av ansökan. I handläggningen ingår bland annat remisshantering, besök på serveringsstället, beredning av beslutsunderlag och utfärdande av tillståndsbevis. I den nya ansökningsavgiften ingår också kostnaden för kunskapsprov, inklusive tolk när det behövs.

	Nuvarande	Ny avgift
Nytt tillstånd, ägarskifte (även cateringtillstånd, provsmakning vid tillverkningsställe och nyansökan om gemensam serveringsyta, kunskapsprov ingår)	8 000	12 000
Avgift för kunskapsprov utan pågående ansökan	-	1 200
Ändrade ägarförhållanden, helt nya bolagsmän	8 000	12 000
Ändrade ägarförhållanden, mindre ändring	2 000	4 000
Stadigvarande ändring i tillstånd	2 000	3 000
Tillfällig förändring i tillstånd	500	600
Tillfälligt tillstånd till allmänheten (även provsmakning) - högst tre dagar*	3 500	4 000
Tillfälligt tillstånd till allmänheten (även provsmakning) - mer än tre dagar*	4 500	5 000
Tillfälligt tillstånd slutet sällskap*	1 000	1 100

* inklusive tillsynsavgift 1000 kronor (allmänheten) och 500 kronor (slutet sällskap).

Tillsynsavgifter

Tillsynsavgifterna täcker tillståndsenhetens arbete med tillsyn och inspektion. Tillsynen kan lite grovt delas upp i tre delar, förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn. Årligen betalar restaurangägare med stadigvarande serveringstillstånd en tillsynsavgift.

	Nuvarande	Ny avgift
Fast avgift, servering till allmänheten	2 000	2 000
Fast avgift, servering till slutet sällskap	2 000	2 000
Trafikservering	700/linje, 1000/bolag	1000/linje, 2000/bolag

Rörlig avgift för servering till allmänheten och catering
till slutna sällskap

Årsomsättning alkoholdrycker, kronor

0-100 000	1 000	1 000
100 001-500 000	2 000	2 000
500 001-1 000 000	3 000	4 000
1 000 001-2 000 000	5 000	6 000
2 000 001-5 000 000	7 000	9 000
5 000 001-10 000 000	9 000	11 000
10 000 001-15 000 000	12 000	15 000
15 000 001-	15 000	18 000

Avgifter för utökad serveringstid (utöver rörlig avgift)

Utökad serveringstid, stängning senast 02.00	1 000	2 000
Utökad serveringstid, stängning senast 03.00	3 000	4 000
Utökad serveringstid, stängning senast 04.00	6 000	8 000
Utökad serveringstid, stängning efter 04.00	8 000	10 000

Påminnelseavgifter vid utebliven
restaurangrapport

Påminnelse 1	500	500
Påminnelse 2	500	500

Om inte restaurangrapport inkommit efter två påminnelser debiteras högsta avgift.

Betalning m m

Följande principer tillämpas för betalning:

- Betalningstiden är 10 dagar för ansökningar och 30 dagar för tillsynsavgifter.
- Vid helt nya tillstånd baseras tillsynsavgiften på uppgifterna om uppskattad försäljning som lämnas av sökande.
- Även restauranger med provotider påverkas av den rörliga avgiften som baseras på utökad serveringstid.
- Ansökningsavgiften återbetalas inte vid återtagen ansökan eller avslag eftersom den ska täcka enhetens utredningsarbete.
- Återbetalning av tillsynsavgifter sker inte vid ägarskiften, då förutsätts parterna lösa detta i sin uppgörelse.

Konsekvenser av förslaget

För restauranger med omsättning upp till 500 000 kronor innebär förslaget ingen ökning av tillsynsavgiften. För mindre restauranger med en omsättning mellan 1 och 2 miljoner kronor och serveringstid fram till 01.00 ökar den årliga avgiften från 7 000 till 8 000 kronor. Restauranger med serveringstid till klockan 03.00 och en omsättning mellan 5 och 10 miljoner kronor får en avgiftsökning från 14 000 till 17 000 kronor per år. För de allra

största restaurangerna med de senaste öppettiderna innebär förändringen en kostnadsökning från 25 000 till 30 000 kronor per år.

För staden blir förändringen kostnadsneutral eftersom tillstånds- och tillsynsverksamheten helt finansieras med avgifter. Verksamheten tillförs genom dessa avgiftsförändringar cirka 3 miljoner kronor. Dessa ökade resurser bedöms vara tillräckliga för att anställa de handläggare som behövs för att klara de åtaganden som finns och säkerställa en god arbetsmiljö och service. Förutom att fler handläggare generellt förkortar handläggningstiden bedöms också följande kvalitetsförbättringar kunna genomföras:

- Alla sökande erbjuds en timmes rådgivning i början av ansökningsprocessen.
- Informationen till sökande och tillståndshavare utökas och förbättras
- Tillståndsenheten gör för verksamheten 2012 ett åtagande om att beslut ska fattas (eller förslag till beslut upprättas då tillståndsutskottet beslutar) inom en viss tid efter det att ärendet är komplett. Med komplett ärende menas att alla handlingar från sökande samt de remissvar som behövs för bedömningen ska ha inkommit. Åtagandet formuleras närmare i budgetarbetet under hösten.

Ikraftträdande

De nya avgifterna föreslås börja gälla från år 2012. Den årliga tillsynsavgiften faktureras i förväg och baseras på alkoholförsäljningen föregående år.

Bilaga

1. Jämförelse av avgifter i storstadskommunerna i urval

Bilaga 1

Jämförelse av avgifter i storstadskommunerna i urval (2011)

Ansökningsavgifter	Göteborg	Malmö	Stockholm nuvarande	Stockholm förslag
Nytt tillstånd	8 000	8 000	8 000	12 000
Kunskapsprov utan pågående ansökan	1 200	-	-	1 200
Ändrade ägarförhållanden, helt nya bolagsmän	2 500	8 000	8 000	12 000
Ändrade ägarförhållanden, mindre ändring	2 500	4 000	2 000	4 000
Stadigvarande ändring i tillstånd	2 500	2 500	2 000	3 000
Tillfällig förändring i tillstånd	300	500	500	600
Tillfälligt tillstånd till allmänheten - högst tre dagar	3 000	2 500 (en dag)	3 500	4 000
Tillfälligt tillstånd till allmänheten - mer än tre dagar	4 000	4 500 (mer än 1 d)	4 500	5 000
Tillfälligt tillstånd slutet sällskap	500	1 000	1 000	1100

Tillsynsavgifter	Göteborg*	Malmö	Stockholm nuvarande	Stockholm förslag
Fast avgift, servering till allmänheten	1 500	3 500	2 000	2 000
Fast avgift, servering till slutet sällskap	2 500	3 500	2 000	2 000
Rörlig avgift, servering till allm.				
0 -100 000	2 000	1 500	1 000	1 000
100 001-500 000	2 000	3 500	2 000	2 000
500 001-1 000 000	5 000	8 000	3 000	4 000
1 000 001-2 000 000	8 000	9 000	5 000	6 000
2 000 001-5 000 000	10 000	10 500	7 000	9 000
5 000 001-10 000 000	12 000	11 500	9 000	11 000
10 000 001-15 000 000	14 000	16 000	12 000	15 000
15 000 001-	14 000	22 000	15 000	18 000
Utökad serveringstid, senast 02.00	1 000	1 000	1 000	2 000
Utökad serveringstid, senast 03.00	2 000	2 000	3 000	4 000
Utökad serveringstid, senast 04.00	3 000	4 000	6 000	8 000
Utökad serveringstid, efter 04.00	5 000	6 000	8 000	10 000

* Göteborg har färre och delvis annorlunda avgiftsklasser, jämförelsen avser lägsta omsättning i redovisad avgiftsklass.